

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 10. jūlija
rīkojumu Nr. 405

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0083

Profesijas nosaukums

Trolejbusa vadītājs

Profesionālās kvalifikācijas līmenis

2

Nodarbinātības apraksts

Strādā uzņēmumā, kurš veic pasažieru pārvadājumus ar elektrotransportu. Vada trolejbusus, kuri tiek ekspluatēti transporta uzņēmumā, ievērojot kustības sarakstu, ceļu satiksmes noteikumus, satiksmes drošību, trolejbusa tehniskās ekspluatācijas, drošības tehnikas noteikumus un trolejbusa vadītāja darba instrukciju.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Pārvadāt pasažierus.	1.1 Veikt drošu pasažieru pārvadāšanu. 1.2 Sekot pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai. 1.3 Kulturāli apkalpot pasažierus. 1.4 Pārzināt trolejbusa maršrutus ,to īpatnības un bīstamās vietas. 1.5 Nodrošināt trolejbusa kustības saraksta izpildi. 1.6 Ziņot centrāldispečera dienestam par visiem kustības traucējumiem un izpildīt tā rīkojumus.
2. Nodrošināt satiksmes drošību.	2.1 Ievērot ceļu satiksmes noteikumus. 2.2 Ievērot kontakttīkla ekspluatācijas noteikumus. 2.3 Ievērot trolejbusa tehniskās ekspluatācijas noteikumus. 2.4 Vadīt trolejbusu sarežģītos ceļa apstākļos.
3. Saglabāt ritošo sastāvu.	3.1 Pārbaudīt trolejbusa ekipējumu un tehnisko stāvokli pirms izbraukšanas no parka. 3.2 Regulāri sekot trolejbusa tehniskam stāvoklim uz līnijas. 3.3 Novērst radušos bojājumus saskaņā ar vadītāja darba instrukciju. 3.4 Ievērot trolejbusa tehniskās ekspluatācijas noteikumus uz līnijas. 3.5 Noformēt pieteikumu trolejbusa defektu novēršanai.
4. Ievērot darba drošības tehniku.	4.1 Stingri ievērot drošības tehnikas noteikumus parka teritorijā, remontzonā un uz līnijas. 4.2 Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. 4.3 Lietot drošības tehnikas prasībām atbilstošus darba instrumentus. 4.4 Ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus. 4.5 Uzturēt kārtībā individuālos aizsardzības līdzekļus. 4.6 Ievērot darba un atpūtas režīmu.
5. Racionāli izmantot elektroenerģiju.	5.1 Ievērot galvenos noteikumus elektroenerģijas taupīšanai. 5.2 Pielietot darbā paņēmienus, kas ļauj racionāli izmantot elektroenerģiju.

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes	Vispārējās prasmes/ spējas
<ul style="list-style-type: none">• Pārzināt ceļu satiksmi reglamentējošos un ar ceļu satiksmi saistītos normatīvos aktus, ievērot Ceļu satiksmes noteikumu prasības.• Prast vadīt trolejbusus, kas tiek ekspluatēti uzņēmumā.• Vadīt trolejbusus, neradot ceļu satiksmei bīstamas situācijas, bet ja tādas izveidojas citu satiksmes dalībnieku rīcības rezultātā - darīt visu iespējamo, lai tās novērstu.• Paredzēt ceļu satiksmei bīstamu situāciju veidošanos un novērtēt to bīstamības pakāpi.• Atbildēt par ekspluatējamā trolejbusa un tā iekārtu saglabāšanu.• Noteikt trolejbusa tehniskos defektus, kas apdraud satiksmes drošību un veikt pasākumus to novēršanai.• Prast noformēt braukšanas dokumentus.• Lietot trolejbusa audio-vizuālās informācijas iekārtu.• Ievērot kontakttīkla ekspluatācijas noteikumus.• Ievērot galvenos noteikumus elektroenerģijas taupīšanā.• Pārzināt visus faktorus, kas ietekmē vadītāja rīcību un rīkoties tā, lai pilnībā saglabātu drošai braukšanai nepieciešamās spējas.• Cienīt citus ceļu satiksmes dalībniekus un nodrošināt visu ceļu satiksmes dalībnieku, jo īpaši mazākaizsargāto, drošību.	<ul style="list-style-type: none">• Ievērot CSN.• Ievērot pasažieru pārvadāšanas noteikumus un kustības sarakstus.• Ievērot ugunsdrošības noteikumus un darba drošības noteikumus.• Ievērot vides aizsardzības noteikumus.• Prast sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.• Ievērot individuālās aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumus.• Izmantot instrumentus, kas atbilst elektrodrošības un darba drošības noteikumiem.	<ul style="list-style-type: none">• Spēt komunicēties.• Spēt strādāt patstāvīgi.• Risināt problēmsituācijas darba procesā.• Sastādīt rakstiskus ziņojumus.• Sniegt mutiskus un rakstiskus paskaidrojumus• Ievērot darba higiēnas un drošības prasības.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Ceļu satiksmes noteikumos.			
Kustības drošības pamatos.			
Trolejbusa uzbūvē.			
Trolejbusa tehniskā ekspluatācijā.			
Darba aizsardzībā.			
Pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā			
Darba likumdošanā			
Ceļu satiksmi reglamentējošos un ar ceļu satiksmi saistītos normatīvos aktos.			
Saskarsmes psiholoģija			
Pasažieru kulturāla apkalpošana.			

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Fizikālie – elektromagnētiskais lauks, troksnis, vibrācijas, caurvēja ietekme, psihoemocionāla spriedze, uzmanības un redzes sasprindzinājums, ķermeņa ilgstoša atrašanās sēdošā, saspringtā stāvoklī.
- Organizatoriskie – individuāls darbs, saskarsme ar pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai.

- Veselības stāvokļa atbilstība vadītāju medicīniskās komisijas prasībām un pārbaudei uz vibrāciju.
- Atkārtota medicīniska pārbaude - pēc katriem trim gadiem, ja nav noteikts mazāks medicīniskas pārbaudes termiņš.

Profesijas trolejbusa vadītājs standarta projekta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Vitālijs Žukovskis – TTP galveno darbnīcu tehnologs
- Nadežda Megalatjeva – TTP tehniskās daļas vadošā inženiere
- Svetlana Brikmane – trolejbusa vadītāja-instruktores

Recenzents:

- Romualds Ārmans – TTP tehniskais direktors